

Handläggare
Peter Dahlberg, 08-508 29 323

Till
Kommunstyrelsen

Motion om bostadsgaranti för våldsutsatta kvinnor

Svar på remiss från kommunstyrelsen KS 2020/1276

Ärendet

I en motion från Lisa Palm och Anna Rantala Bonnier (båda Fi) föreslås att en bostadsgaranti för våldsutsatta kvinnor ska införas i Stockholms stad, samt att regeln om att behöva ha varit bosatt i Stockholm i två år för att beviljas lägenhet med förtur tas bort ur riktlinjerna för den som varit våldsutsatt. Det föreslås också att kravet om att vara skuldfri för att beviljas lägenhet tas bort och att en genomlysning genomförs om anledningarna till varför så få våldsutsatta kvinnor beviljas förtur. Vidare föreslås att socialnämnden bistår Bostadsförmedlingen att ändra riktlinjerna så att fler våldsutsatta kan ges förtur i bostadskön.

Kommunstyrelsen har remitterat *Motion om bostadsgaranti för våldsutsatta kvinnor* till bl. a. Stockholms Stadshus AB, som i sin tur remitterat vidare till dotterbolagen Familjebostäder, Svenska Bostäder, Stockholmshem och Bostadsförmedlingen. Stockholmshem har avstått från att svara. Remissvaren i sin helhet återfinns i bilagorna.

Underremisser

Svenska Bostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 1):

Svenska Bostäder hyr ut samtliga sina lediga lägenheter via Bostadsförmedlingen i Stockholm. Bolaget har tillsammans med de andra allmännyttiga fastighetsbolagen i koncernen gemensamma godkännanderegler, och vid skulder görs alltid en individuell bedömning. I stadens budget för 2021 framgår att bostadsbolagen ska bidra till stadens mål om att förmedla försöks- och träningslägenheter inklusive Bostad Först, samt till stadens arbete med förturslägenheter. Bolagen gör dock inte själva några förtursbedömningar, utan alla förtursansökningar hanteras av bostadsförmedlingen.

Familjebostäders remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 2):

Bolaget bidrar löpande till stadens gemensamma arbete med att förmedla förturslägenheter och skyddade boenden för våldsutsatta. Förturshanteringen regleras av riktlinjer som bostadsförmedlingen fastställer och som bolaget följer.

Bostadsförmedlingens remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 3):

I motionen föreslås att socialnämnden tillsammans med bostadsförmedlingen genomför en genomlysning om anledningen till varför så få våldsutsatta kvinnor beviljas förtur samt att socialnämnden bistår Bostadsförmedlingen med framtagandet av nya riktlinjer så att fler våldsutsatta kan ges förtur i bostadskön. Här kan det konstateras att bolaget redan har uppdrag i budget som omfattar dessa frågeställningar. Vidare föreslås i motionen att undantag ska göras gällande tvåårsregeln samt kravet på skuldfrihet.

Vad gäller den så kallade tvåårsregeln bygger den på principen att det är den boende i kommunen som ska åtnjuta ett kommunalt finansierat stöd, enligt 2 kap 1§ kommunallagen. Att sänka kravet till exempel från två till ett år är visserligen möjligt, men bolagets bedömning var att två år är en rimlig period och att den följer samma logik som tillämpas på andra ställen i staden, som till exempel i seniorkön. Det finns också möjligheter för förtursutskottet att besluta om undantag från tvåårsregeln. Det kan vara påkallat för exempelvis en person som är bosatt i Stockholm, men fått fly från kommunen för att undkomma hot och våld.

Vad gäller frågan om krav på skuldfrihet för att den sökande ska kunna beviljas en förturslägenhet så baseras detta på premissen att hyresgästen ska ha rätt förutsättningar att bo på egen hand, ha förmåga att betala hyran samt följa gällande ordningsregler. I detta ligger, enligt riktlinjerna, att den sökande ska kunna uppvisa goda boenderefenser samt sakna hyresskulder eller andra boenderelaterade skulder. Detta har att göra med att den som behöver få förtur också måste godkännas som hyresgäst av berörd fastighetsägare.

Det är inte hållbart, vare sig för den enskilde eller för fastighetsägaren, att erbjuda ett förstahandskontrakt som den sökande inte har ekonomiska förutsättningar att behålla. Stadsdelsnämnderna arbetar aktivt med rådgivning, skuldsanering och andra insatser för att den sökande ska klara kravet att bo på egen hand. Bostadsförmedlingens förturshandläggare för också en dialog med de kommunala bostadsbolagen i de fall fastighetsägarnas krav utgör ett hinder för att förtur ska beviljas.

Kravet på skuldfrihet har i sig inte varit en återhållande faktor för beviljandet av förtursärenden. När ansökningarna fallit brukar det bero på att aktuell hotbild inte har kunnat styrkas. Självklart är det viktigt med en rättssäker hantering av förtursärenden, vilket innebär att de som har rätt till en förtur i enlighet med regelverket också får det. Huruvida antalet beviljade förtursärenden kan öka är i nuläget helt avhängigt hur många ansökningar som kommer in och om de uppfyller regelverkets krav.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen kan konstatera att staden redan idag har ett aktivt arbete för att tillgodose behovet av bostäder för våldsutsatta kvinnor. I kommunfullmäktiges budget för 2021 anges att socialnämnden i samarbete med Bostadsförmedlingen och stadsdelsnämnderna ska genomföra åtgärder och nödvändiga ändringar samt se över hela processkedjan för att säkerställa att personer som är utsatta för våld i nära relationer och har rätt till förtur också får tillgång till det. Ett arbete med detta pågår och en

kontinuerlig dialog förs mellan Bostadsförmedlingen och socialförvaltningen i frågor som rör förtur och våld i nära relationer.

Vad gäller förslaget om att ta bort kravet på två års boende i Stockholm, så finns möjligheter till undantag redan idag vid speciella fall. Avseende förslaget om att ta bort kravet om skuldfrihet, kan det lyftas fram att det redan idag görs individuella prövningar hos de allmännyttiga bostadsbolagen, och att tidigare skulder i sig inte behöver utgöra något hinder för att få bostad. Därför bör avsikten med motionen redan kunna anses vara uppfylld vad gäller flertalet av de förslag som lades fram. För kompletterande och mer utförliga synpunkter hänvisar koncernledningen till dotterbolagens remissvar.

Krister Schultz
Vice VD

Bilagor

1. Svenska Bostäders remissvar
2. Familjebostäders remissvar
3. Bostadsförmedlingens remissvar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Krister Schultz, Vice vd	2021-04-01